

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7077/2025
05.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Блажа Менковић и Ненад Менковић адвокати из ..., против туженог „Електродистрибуције Србије“ ДОО Београд - Огранак Електродистрибуција Лесковац, чији је пуномоћник Милан Петровић адвокат из ..., ради исплате накнаде за стварну службеност, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 3992/24 од 16.01.2025. године, у седници одржаној дана 05.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 3992/24 од 16.01.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 3992/24 од 16.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Гж 3992/24 од 16.01.2025. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу - Судска јединица Власотинце П 2244/23 од 24.07.2024. године којом је обавезан тужени да на име накнаде за успостављену стварну службеност проласка далековода јачине 35кВ од ТС 110/35/10 кВ Власотинце - будућа ТС 35/10 кВ Горњи Орах - ТС 35/10 Састав, река успостављену преко парцела .., .. и .. уписаних у лист непокретности .. КО ... у површини од 1212м², 1297м² и 509м² исплати тужиљи сразмерно њеном власничком уделу од ½ износе од 25.644,00 динара, 27.431,00 динар и 10.765,00 динара - укупно 60.840,00 динара, са законском затезном каматом од 24.07.2024. године до исплате, и да јој на име трошкова спора исплати износ од 228.353,60 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Према наведеној одредби (став први), посебна ревизија може се изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, и то само због погрешне

примене материјалног права. Зато наводи туженог о битној повреди одредаба парничног поступка учињеној у другостепеном поступку нису разматрани приликом оцене дозвољености и основаности њене посебне ревизије.

Предмет спора је захтев тужиле за исплату накнаде за стварну службеност уставновљену проласком далековода преко парцела ..., .. и .. из листа непокретности .. КО ..., у сувојини тужиле са ½ идеална дела.

По оцени Врховног суда, наводи ревидента не оправдавају потребу да се о његовој посебној ревизији у овом спору одлучује ради новог тумачења права или уједначавања судске праксе.

Према правном ставу који је Врховни касациони суд усвојио на седници Грађанског одељења од 23.01.2017. године, правни основ потраживања накнаде због проласка кабла електричне енергије ваздушним путем изнад катастарских парцела тужиоца је стварноправног карактера - конституисање законске стварне службености на основу члана 51. Закона о основама својинско-правних односа, а висина одговарајуће накнаде одређује се на основу члана 53. став 3. тог закона и она застарева у општем року застарелости потраживања из члана 371. Закона о облигационим односима. Означени правни став усвојен је по поступку за решавање спорног правног питања (чланови 180-185 ЗПП) и обавезује сва већа Грађанског одељења ревизијског суда, сагласно члану 37. став 8. Пословника о уређењу и раду Врховног касационог суда („Службени гласник Републике Србије“ број 37/10 ... 74/18).

Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 145/14) није регулисан међусобни однос власника непокретности преко које пролазе каблови далековода и енергетског субјекта, због чега се на такву ситуацију примењују одредбе општег закона - одредба члана 51. Закона о основама својинско-правних односа. Законом о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 40/21) било је прописано да се даном изградње електроенергетског вода успоставља заштитни појас и заснива службеност преласка електроенергетског вода у ширини заштитног појаса; да је оператор преносног система дужан да у року не дужем од три године од дана почетка извођења радова на енергетском објекту, на законом прописани начин, обавести власника преко чијих непокретности прелази енергетски објекат, односно на чијим непокретностима се изводе радови на изградњи енергетског објекта; да власник непокретности на којој је енергетски субјекат стекао право службености може поднети захтев за накнаду у року од три године од дана пријема обавештења и да се висина накнаде утврђује налазом вештака одговарајуће струке (члан 218. став 2-5).

Следствено изложеном, на непокретности преко које прелази електроенергетски вод успоставља се стварна службеност у корист енергетског субјекта, на основу члана 51. Закона о основама својинско-правних односа, односно измењеног члана 218. став 2. Закона о енергетици, а висина накнаде за тако установљену стварну службеност одређује се према члану 53. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, на основу налаза вештака одговарајуће струке.

Закон о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 94/24), који је ступио на снагу 01.01.2021. године и на који се

ревидент позива, нема ретроактивно дејство и не може се применити на раније успостављену законску стварну службеност.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је на основу члана 413. тог закона одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић